

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 8/2018
14.02.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Стефана Обреновића, због кривичног дела убиство из члана 113. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Стефана Обреновића - адвоката Немање Ковачевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.69/16 од 13.04.2017. године и Апелационог суда у Београду Кж1 935/17 од 11.09.2017. године, у седници већа одржаној дана 14.02.2018. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Стефана Обреновића - адвоката Немање Ковачевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.69/16 од 13.04.2017. године и Апелационог суда у Београду Кж1 935/17 од 11.09.2017. године, у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К.бр.69/16 од 13.04.2017. године окривљени Стефан Обреновић је оглашен кривим због извршења кривичног дела убиство из члана 113. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година у коју му се урачунава време проведено у екстрадиционом притвору почев од 08.02.2014. године до 19.02.2016. године и време проведено у притвору почев од 19.02.2016. године па надаље, с тим што притвор може трајати најдуже док не истекне време трајања казне која му је изречена првостепеном пресудом, односно до упућивања окривљеног на издржавање кривичне санкције која се састоји у лишењу слободе. Окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће суд одлучити накнадним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 935/17 од 11.09.2017. године, усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду К.бр.69/16 од 13.04.2017. године у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Београду окривљеном Стефану Обреновићу у казну затвора у трајању од 12 година, на коју је осуђен првостепеном пресудом, урачунао време проведено у екстрадиционом притвору почев од 08.02.2016. године до 19.02.2016. године и време проведено у притвору од 19.02.2016. године па надаље, с тим што притвор може трајати најдуже док не истекне време трајања казне која му је изречена првостепеном пресудом, односно до упућивања окривљеног на издржавање кривичне санкције која се састоји у лишењу слободе, док су у преосталом делу жалба јавног тужиоца, као и у целости жалбе окривљеног Стефана Обреновића и његовог браниоца - адвоката Немања Ковачевића, одбијене као неосноване и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Стефана Обреновића - адвокат Немања Ковачевић, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 7), члана 438. став 2. тачка 1) и 2) и члана 439. тачка 2), 3) и 4) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине пресуде Вишег суда у Београду К.бр.69/16 од 13.04.2017. године и Апелационог суда у Београду Кж1 935/17 од 11.09.2017. године и наложи да се поступак понови пред другим већем или да наведене пресуде преиначи у погледу кривичне санкције и окривљеног осуди на казну затвора у краћем трајању.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, бранилац окривљеног Стефана Обреновића у поднетом захтеву истиче да је оптужница подигнута од стране неовлашћеног тужиоца, јер у списима предмета нема посебне сагласности Републике Немачке (из које је окривљени екстрадиран) да се окривљени екстрадира Републици Србији како би му се судило за кривично дело убиство из члана 113. КЗ, због чега је оптужницу у конкретном случају требало одбацити.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Наиме, наводи браниоца окривљеног да је предметна оптужница подигнута од стране неовлашћеног тужиоца, односно без сагласности Републике Немачке да се окривљеном Стефану Обреновићу суди у Републици Србији за кривично дело убиство из члана 113. КЗ, су неосновани, из разлога јер из списка предмета произилази да је у законито спроведеном поступку екстрадиције окривљени Стефан Обреновић изручен Републици Србији из Савезне Републике Немачке и то на основу молбе за изручење Министарства правде, Државне управе РС број 713-01-00137/2014-08 од 19.02.2014. године, а ради предаје правосудним органима Републике Србије у циљу довршења кривичног поступка који је против овог окривљеног покренут наредбом о спровођењу истраге Вишег јавног тужиоца у Београду КТИ.бр.70/13 од 28.10.2013. године због кривичног дела тешко убиство из члана 114. КЗ, дакле управо због вођења и довршења предметног кривичног поступка пред правосудним органима Републике Србије.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, истицањем да се побијане пресуде заснивају на незаконитим доказима и то пре свега на закљученим споразумима саокривљених о признању кривичног дела, јер се исти не могу користити као доказ у кривичном поступку у односу на лица која нису закључила такве споразуме, дакле конкретно у односу на окривљеног Стефана Обреновића, већ се могу користити само одбране саокривљених које су дали на записницима у овом кривичном поступку.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани из разлога јер у конкретном случају у овом кривичном поступку као доказ нису изведени споразуми о признању кривичног дела, па самим тим и побијане пресуде нису засноване на истима (како то нетачно у захтеву наводи бранилац окривљеног), већ су као доказ у доказном поступку изведене правноснажне пресуде Вишег суда у Београду СПК 32/15, СПК 79/15 и СПК 31/15, све три од 23.03.2015. године, које су донете на основу споразума о признању кривичног дела закључених између Вишег јавног тужиоца у Београду и окривљених АА, ББ и ВВ, а које пресуде су донете у законитом поступку од стране надлежног суда, а након оцене свих услова из члана 317. ЗКП којима се суд руководио приликом доношења наведених пресуда.

Одредбе чланова 405. и 406. ЗКП омогућавају суду да на главном претресу изведе доказе путем вршења увида или читања садржине писмена и снимака, односно записника о исказима. Упознавањем са садржином напред наведених правноснажних пресуда, суд је поступио у свему законито, сагласно наведеним процесним одредбама, те је извео дозвољен доказ упознавањем на главном претресу са садржином исправа - правноснажних пресуда донетих против других окривљених на основу споразума о признању кривичних дела. Имајући у виду

наведено, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд у доказном поступку извео доказ на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, те да стога није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју бранилац окривљеног неосновано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Осим тога, као неосновани су оцењени и наводи браниоца окривљеног да су искази свих сведока испитаних у току истраге, док је окривљени боравио у Републици Немачкој, незаконито прибављени и да их је стога требало издвојити из списка предмета, јер извођењу ових доказа није присуствовао бранилац окривљеног, иако је сходно одредби члана 300. ЗКП постојала обавеза јавног тужиоца да га као ангажованог браниоца позива да присуствује извођењу ове доказне радње.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани, имајући у виду да чињеница да је испитивање сведока у истрази обављено без присуства браниоца окривљеног, по оцени овог суда, не представља разлог за издвајање из списка предмета записника о њиховом испитивању, јер је у питању недостатак који се може отклонити на главном претресу непосредним испитивањем сведока, а што је у конкретном случају у овом кривичном поступку и учињено непосредним испитивањем на главном претресу оштећене ГГ и сведока ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ, КК, ЛЛ и ЉЉ, док су се странке на записнику о главном претресу од 11.04.2017. године сагласиле да се прочитају искази сведока ММ и НН који су дати у поступку истраге. При овоме, бранилац окривљеног је у току истраге, на основу члана 312. ЗКП, имао могућност да у вези са наведеним поднесе приговор непосредно вишем јавном тужиоцу, односно притужбу судији за претходни поступак.

Такође су као неосновани оцењени и наводи браниоца окривљеног у којима указује да незаконит доказ представља и заједнички налаз и мишљење дат од стране судског вештака специјалисте судске медицине др Бранимира Александрића и судског вештака за област електротехнике, аудио и видео технике квалитета тонског и видео записа Николе Драговића од 17.06.2016. године, који се по ставу браниоца морао издвојити из списка предмета, обзиром да наведени судски вештаци не располажу стручним знањима да дају налаз и мишљење на околност идентификовања лица са снимака сигурносних камера, односно нису овлашћени као судски вештаци за наведену област вештачења.

Изнети наводи браниоца окривљеног су, по оцени овога суда, неосновани, имајући у виду да је у питању комбиновано вештачење, а таква вештачења се по природи ствари ни не односе на једну област вештачења, него је реч о заједничком вештачењу вештака из више области (у конкретном случају вештака судске медицине и вештака за област електротехнике, аудио и видео технике квалитета тонског и видео записа) из којих се, по процени суда, могу утврдити чињенице за чије утврђивање ни суд, а ни вештаци сваки појединачно немају одговарајућа стручна знања. Стога се неосновано у захтеву браниоца окривљеног

наводи да ангажовани вештаци „нису судски вештаци за наведену област и да за исту нису стручни“, будући да се у комбинованим вештачењима и не ради о само једној области вештачења, већ о више области.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Стефана Обреновића у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева, као разлоге за подношење захтева за заштиту законитости, истиче повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП, због којих је подношење захтева дозвољено окривљеном, као и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 4) ЗКП, с тим што из навода браниоца којима образлаже ове разлоге произилази да се захтев заправо подноси само због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 4) ЗКП. Ово, имајући у виду да бранилац истиче да је суд повредио закон на штету окривљеног Стефана Обреновића јер му у изречену казну затвора није урачунао време које је окривљени провео на издржавању казне затвора на коју је осуђен у Републици Немачкој за кривично дело извршено у тој држави, при чему бранилац не наводи по којој тачно пресуди је окривљени издржавао казну затвора и колики је временски период који је провео на издржавању те казне затвора. Како повреда кривичног закона из члана 439. тачка 4) ЗКП не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног као разлог побијања правноснажних пресуда наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да је изрека пресуде противречна сама себи, те да су разлози пресуде противречни изреци у погледу тренутка наступања смрти покојног ЊЊ и у погледу улоге АА, ББ и ВВ у извршењу предметног кривичног дела, као и да су дати разлози о чињеницама које су предмет доказивања у знатној мери противречни. Осим тога, у захтеву се наводи и да је изрека првостепене пресуде неразумљива у погледу тога ко је, када и на који начин лишио живота покојног оштећеног ЊЊ, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП. Такође, бранилац окривљеног у захтеву истиче и да није на несумњив начин доказано да су радње које је критичном приликом предузео окривљени Стефан Обреновић у директној узрочној вези са смртном последицом и наношењем повреда покојном оштећеном, те да је требало извршити реконструкцију догађаја, а такође се оспоравају и чињенице које је суд утврдио из комбинованог вештачења судских вештака др Бранимира Александрића и Николе Драговића, а што све у битном по налажењу овога суда представља оспоравање чињеничног стања утврђеног у правноснажним пресудама и оцене доказа дате од стране нижестепених судова. У захтеву се наводи и да је окривљеном повређено право на одбрану у току истраге, јер браниоцу окривљеног није достављено на одговор или евентуално приговор ни

једно вештачење, већ се са њима упознао тек након подигнуте оптужнице, а такође му није омогућено упознавање са прикупљеним доказима сходно одредби члана 303. ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, те због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне оцене доказа, као и због повреде права на одбрану окривљеног, а што не представља законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд и у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Стефана Обреновића - адвоката Немање Ковачевића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на ове повреде одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин,с.р.

За Председника већа-судија
Веско Крстајић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић